

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ / คณะศึกษาศาสตร์ /
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

083 102

จิตวิทยากับมนุษยสัมพันธ์

(Psychology and Human Relations)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตร ระดับปริญญาบัณฑิต

เป็นวิชาบังคับเลือก กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
2. อาจารย์ ดร.อุรปีรีย์ เกิดในมงคล
3. อาจารย์ ดร.วนัญญา แก้วแก้วปาน
4. อาจารย์ ดร.ชนัน พุฒิเรืองรัตน์

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาปลาย ของชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีอื่น ๆ

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน (กลุ่ม 603 วังท่าพระ)

เรียนออนไลน์

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

27 กันยายน 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาตนเองได้
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์จิตวิทยาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในรายวิชา ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ได้ในการปฏิบัติงานด้านจิตวิทยาต่อไป และเพื่อเป็นการปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการทำงาน (Work-Based Learning) การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) เรียนรู้จากการนัดปัญหา (Problem – Based Learning – PBL) ตลอดจนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ไปสู่ Active Learning ให้มากขึ้น

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ธรรมชาติของมนุษย์ในด้านพัฒนาการ พัฒนาการของชีวิตแต่ละช่วงวัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ กระบวนการคิดและการรับรู้ตนเองและบุคคลอื่น ทัศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล การสื่อสาร สัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล หลักการจูงใจและการให้กำลังใจ อารมณ์ การควบคุมอารมณ์และการจัดการความเครียด การพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นหมู่คณะ การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	3	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	0	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	6	ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามการนัดหมายระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอน ตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการ วัดและประเมินผล ตาม CLOs
1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ แนวคิดและทฤษฎีทาง จิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์ ไปใช้ในการส่งเสริมและ พัฒนาตนเองได้	PLO 10 อธิบายความหมายและ ความสำคัญของศาสตร์ด้าน จิตวิทยาที่มีบทบาทต่อการ พัฒนาและสร้างสรรค์สังคมได้	บรรยาย อภิปราย	สอบกลางภาค สอบปลายภาค
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ แนวคิดและทฤษฎีทาง จิตวิทยามาใช้เป็นแนวทาง ในการทำความเข้าใจตนเอง และผู้อื่น และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคม ร่วมกับผู้อื่นได้	PLO 15 ประยุกต์ใช้องค์ ความรู้ด้านจิตวิทยาเพื่อนำไปใช้ใน การปฏิบัติงานพัฒนาส่งเสริม ป้องกัน ตลอดจนแก้ไขปัญหา พฤติกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับ บริบทและความต้องการของ หน่วยงานได้	บรรยาย อภิปราย	สอบกลางภาค สอบปลายภาค
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ประยุกต์จิตวิทยาในการ พัฒนาตนและสร้างสรรค์ คุณภาพชีวิตได้	PLO 17 สามารถพัฒนาทักษะ ¹ การปฏิบัติงานด้านจิตวิทยางาน ร่วมกับผู้อื่นได้	บรรยาย อภิปราย	สอบกลางภาค สอบปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลักษณะที่ สำคัญ	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	<u>พัฒนาการมนุษย์</u> ความหมายและขอบข่ายของจิตวิทยาที่เกี่ยวกับ พัฒนาการมนุษย์ System of Development (Structure & Functions) ปัจจัยต่างๆ ที่มี อิทธิพลต่อพัฒนาการมนุษย์ หลักการของ พัฒนาการ วุฒิภาวะ พัฒนาการมนุษย์จาก มุ่งมองของแนวคิดทางจิตวิทยา 4 มุ่งมอง : Psychoanalytic, Behavioristic, Cognitive และ Humanistic Psychology	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
2	<u>พัฒนาการมนุษย์แต่ละช่วงวัย</u> พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย ประกอบด้วย ทารก ในครรภ์ วัยทารก วัยเด็กตอนต้น วัยเด็ก ตอนกลาง วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคนและวัย ชรา โดยเน้นสาระสำคัญของพัฒนาการแต่ละ วัยในด้าน Structure และในด้านของ Functions และภาวะวิกฤติหรือปัญหาที่มัก เกิดขึ้นแต่ละวัย	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
3	<u>ทัศนคติและความเพิงพอใจระหว่างบุคคล</u> ความหมายของทัศนคติ องค์ประกอบของ ทัศนคติ การเกิดทัศนคติ การเปลี่ยนทัศนคติ ทัศนคติเชิงบวก (Positive attitude) และการ คิดเชิงบวก (Positive thinking) อิทธิพลของ ทัศนคติต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว

ลักษณะที่ ดี	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
4	การสื่อสาร กระบวนการสื่อสาร ความสำคัญของการสื่อสาร เส้นทางของการสื่อสาร (Communication Flows) อุปสรรคในการสื่อสาร รูปแบบของการสื่อสารที่ดี การสื่อสารที่มีปัญหา แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
5	สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและ มนุษยสัมพันธ์ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สัมพันธภาพที่เป็น 2 บทบาทในเวลาเดียวกัน (Dual-role relationships) ทักษะทางสังคม (Social Skills) และการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มนุษยสัมพันธ์ในกระแสโลกอาชีวัฒน์ การทำงานในท่ามกลางความแตกต่างทางวัฒนธรรม	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.อุรปรีญ์ กีดในมงคล
6	การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่น ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง (Self-perception) โดยเน้นหัวข้อมโนท์ศน์แห่งตน (Self-concept) ความภาคภูมิใจในตน (Self-esteem) อัตลักษณ์แห่งตน (Self-Identity) อัตลักษณ์แห่งตนตามแนวคิดของนักจิตวิทยาต่างๆ เช่น Coopersmith การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่นตามทฤษฎีของ Eric Berns ตลอดจนการประยุกต์ทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวเพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.อุรปรีญ์ กีดในมงคล

ลักษณะที่ สำคัญ	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
7	<u>แรงจูงใจ การจูงใจ และการให้กำลังใจ</u> ความหมายของแรงจูงใจและการจูงใจ ทฤษฎี แรงจูงใจของ Abraham Maslow ทฤษฎีความ ต้องการของ Murrey ความสำคัญของการจูงใจ การประยุกต์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แรงจูงใจเพื่อเพิ่มหรือพัฒนาประสิทธิภาพใน การทำงาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น The Two- Factor Theory Expectancy Theory เป็นต้น	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.อรุปรีย์ เกิดในมงคล
8	สอบกลางภาค		3		อาจารย์ผู้สอน
9	<u>อารมณ์ และการควบคุมอารมณ์</u> อารมณ์กับชีวิตประจำวัน การควบคุมอารมณ์ที่ ถูกต้องและเหมาะสมคืออะไร และมีความสำคัญ อย่างไร ผลของการควบคุมอารมณ์ที่ไม่ถูกต้อง คืออะไร EQ และการเสริมสร้าง EQ	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.วนัชญา แก้วแก้วปาน
10	<u>ความเครียด การจัดการกับความเครียด และ การปรับตัว</u> ความหมายของความเครียด สาเหตุของ ความเครียด แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับความเครียด การจัดการกับ ความเครียดแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ การจัดการ กับความเครียดแบบมุ่งเน้นการกระทำ แนวทาง ในการจัดการกับความเครียดที่เหมาะสม กระบวนการปรับตัว ผลกระทบของการปรับตัว ไม่ได้	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.วนัชญา แก้วแก้วปาน

ลักษณะที่ ต้องการให้ ผู้สอนพัฒนา	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
11	การพัฒนาบุคลิกภาพ ความหมายของบุคลิกภาพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ บุคลิกภาพ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับ บุคลิกภาพ ประเภทของบุคลิกภาพ เช่น Type A และ Type B personality แนวทางในการ พัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะของ Healthy Personality	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.วนัชญา แก้วแก้วปาน
12	การทำงานเป็นหมู่คณะ ชนิดของกลุ่ม ลักษณะของกลุ่ม (Characteristics of Groups) พฤติกรรมในกลุ่ม (Intragroup Behavior) พฤติกรรมระหว่างกลุ่ม (Intergroup Behavior) การตัดสินใจของกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม และการทำงานเป็นกลุ่ม ลักษณะของผู้นำที่ดี แนวทางในการเสริมสร้าง และพัฒนาความเป็นผู้นำ	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชนัน พุญเรืองรัตน์
13	ภาวะผู้นำ ธรรมชาติของผู้นำ ลักษณะของผู้นำ (Leadership Characteristics) พฤติกรรมการ เป็นผู้นำ (Leadership Behavior) ทักษะการ เป็นผู้นำเกิดขึ้นได้อย่างไร Contingency Leadership Models (เช่น Fiedler's Contingency Model, Charismatic and Transformational Leadership)	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชนัน พุญเรืองรัตน์
14	การบริหารความขัดแย้งและความ เปลี่ยนแปลง ธรรมชาติของความขัดแย้ง การบริหารความ ขัดแย้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน ธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง การบริหาร ความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันและการ ทำงาน	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชนัน พุญเรืองรัตน์

ลักษณะที่ สำคัญ	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
15	การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาและสร้าง เสริมคุณภาพชีวิต ความหมายของคุณภาพชีวิต การได้มาซึ่ง คุณภาพชีวิต พฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญและ จำเป็นต่อคุณภาพชีวิตและงานวิจัยที่ซึ่งให้เห็นถึง ความสำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชนันน พุญเรืองรัตน์
16	สอบปลายภาค วันศุกร์ที่ 25 มี.ค. 65 13.30-16.30 น.		3		
	รวม		48		

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดการประเมิน (ลักษณะที่) (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิด และทฤษฎีทางจิตวิทยาและมนุษย์ สัมพันธ์ไปใช้ในการส่งเสริมและ พัฒนาตนเองได้	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 และ 16	
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิด และทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้เป็น แนวทางในการทำความเข้าใจ ตนเองและผู้อื่น และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน การทำงาน การ ดำเนินชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 และ 16	สอบกลางภาค 50% สอบปลายภาค 50%
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ จิตวิทยาในการพัฒนาตนและ สร้างสรรค์คุณภาพชีวิตได้	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 และ 16	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

- สมพร สุทธิศนีย์, ม.ร.ว. (2541). *มนุษยสัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baumeister, R. F., & Bushman, B. J. (2008). *Social Psychology and Human Nature*. (1st ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Franken, R.E. (2007). *Human Motivation*. (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Higher Education.
- Glosson, L.R., Meek, J.P., & Smock, L.G. (1997). *Creative living*. (6th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Hodgetts, R.M. (2005). *Modern human relations at work*. (9th ed.). Mason, OH: Thomson/ South-Western.
- Johnson, D.W. (1991). *Human relations and your career: a guide to interpersonal skills*. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- McShane, S.L.,& Glinow, M.A. (2003). *Organizational behavior*. New York : McGraw-Hill.
- Myers, D.G. (1998). *Psychology*. (5th ed.). New York : Worth Publishers.
- Santrock, J.W. (2006). *Life-Span Development*. (10th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2007). *Social Psychology*. (3rd ed.). Philadelphia, PA: Psychology Press.
- Taylor, S.E. (2003). *Health Psychology*. (5th ed.). New York : McGraw-Hill.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

- 1.1 ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
- 1.3 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 1.4 ตรวจสอบผลการสอบกลางภาค/การสอบปลายภาคของนักศึกษา

2. การปรับปรุงการสอน

- 2.1 นำผลการประเมินจากนักศึกษามาใช้ในการปรับปรุงการสอน
- 2.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้จากบทความ/งานวิจัยมาใช้ประกอบการสอน
- 2.3 นำความรู้จากการประชุม/สัมมนามาใช้ประกอบการสอน

3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลลัมภ์ของนักศึกษา

- 3.1 อาจารย์ในสาขาวิชาประชุมพิจารณาผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 3.2 หัวหน้าภาควิชาตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา